

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 436/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. I. P., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. J. H., K., ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 39/09 a jeho uznesením z 23. novembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. I. P. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2009 doručená sťažnosť Ing. I. P., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. H., K., ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 39/09 a jeho uznesením z 23. novembra 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice II sp. zn. 0 Tp 19/09 z 21. februára 2009 vzatý do väzby „ako obvinený pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Trestného zákona“ z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tost 14/09 z 21. augusta 2009 mu bol zrušený dôvod väzby podľa v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Sťažovateľovi bola uznesením špecializovaného súdu sp. zn. Tp 39/09 z 21. augusta 2009 predĺžená lehota trvania väzby do 20. decembra 2009. Následne špecializovaný súd uznesením sp. zn. Tp 39/09 z 23. novembra 2009 na základe návrhu prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) predĺžil sťažovateľovi lehotu trvania väzby do 20. júna 2010. Proti označenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Sťažovateľ tvrdí, že „Pred vydaním predmetného uznesenia mi nebolo umožnené oboznámiť sa s návrhom prokurátora a vyjadriť sa k nemu“, poukazujúc na to, že špecializovaný súd rozhodol o návrhu špeciálnej prokuratúry „skôr ako mohol byť reálne návrh doručený na vyjadrenie mne ako strane v trestnom konaní“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ zastáva názor, že postupom špecializovaného súdu v jeho veci došlo k porušeniu jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a na tomto základe žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezhodným rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 39/09 o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby bolo porušené.

Uznesenie Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. Tp 39/09 zo dňa 23. 11. 2009 sa zrušuje.

Prikazuje sa Špecializovanému trestnému súdu prepustiť obvineného Ing. I. P. na slobodu.

Špecializovaný trestný súd je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. J. H. do 15 dní od právoplatnosti tohoto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 39/09 a jeho uznesením z 23. novembra 2009 súvisiacim s rozhodovaním o predĺžení lehoty trvania jeho väzby.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva alebo slobody, resp. ľudského práva alebo základnej slobody vyplývajúcej z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti namietanému postupu špecializovaného súdu, ako aj jeho uzneseniu z 23. novembra 2009 sťažnosť, o ktorej je oprávnený a zároveň aj povinný rozhodnúť najvyšší súd podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol o tomto svojom oprávnení riadne poučený a túto možnosť aj využil; zo sťažnosti nevyplýva, či najvyšší súd už o tejto sťažnosti sťažovateľa rozhodol. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, a preto mohol o sťažnosti sťažovateľa rozhodovať len v rozsahu namietaného porušenia práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 39/09 a jeho uznesením z 23. novembra 2009.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa podanej podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnosti sťažovateľa adresovanej ústavnému súdu. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol o jej odmietnutí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2009